

VZW ACTIECOMITÉ
RED DE VOORKEMPEN

VZW Red de Voorkempen nieuwsbrief December 2016.

Geachte Leden en sympatisanten.

Eerst en vooral wensen wij u een voorspoedig 2017 en een goede gezondheid namens het Bestuur van VZW Red de voorkempen

Lidgeld VZW Red doorkempen 2016 herinnering.

Indien u uw lidgeld voor jawel 2016 reeds betaald heeft danken wij u hartelijk voor uw steun aan onze VZW en dan bent u nog lid tot einde april 2017. In april 2017 krijgt u een nieuwe uitnodiging voor het betalen van uw lidgeld voor het jaar 2017.

Voor de werking van onze VZW Red de Voorkempen is het ZEER belangrijk dat wij een ledenbijdrage ontvangen van onze leden zonder uw steun is de werking van onze vereniging onmogelijk, daarom vragen wij beleefd om nog eens na te zien of u uw bijdrage voor 2016 reeds hebt voldaan.

Voor slechts 10 Euro per jaar bent u lid van onze VZW Red de voorkempen.

Te storten op **Triodos Bank BE82523080140768**

Volg ons op Website <http://www.reddevoorkempen.be/>

Facebook <https://www.facebook.com/VZW-Red-de-Voorkempen-648225578563326/?ref=hl> en vindt ons leuk op facebook.

Het hergebruik van de Casablanca gronden.

Geschiedenis

Projectontwikkelingsmaatschappij CASTELNAUD NV kocht de gronden op van de failliete N.V. Casablanca en worden doorverkocht aan de N.V. Wave, die als doel heeft o.a. het ontwikkelen van vastgoedprojecten.

Op 24 februari 2016 vroeg CASTELNAUD een stedenbouwkundige vergunning aan. De gemeente Schilde stond ze toe op 30 mei 2016.

De inhoud: de aanvraag betreft het verbouwen en renoveren van een koetshuis, het enige resterende gebouw van een kasteeldomein. Er was geen openbaar onderzoek nodig volgens de dienst R.O. Schilde, die ook nog foutieve regels toepast van het RUP "Zonevreemde Woningen".

De klagers: de burens die al sinds 1980 verzet aantekenen tegen een reeks overtredingen in een natuurgebied (dossier Casablanca), zijn niet ingelicht en slechts bij toeval ontdekken ze dat er op de site van de skipiste een sloopbedrijf actief is. Overleg met de N.V. Wave is niet meer mogelijk aangezien de termijn voor beroep op 20 juli 2016 verstrijkt. Er wordt gezamenlijk beroep aangetekend. Het besluit van de deputatie van de provincie Antwerpen luidt : Het beroep wordt niet ingewilligd.

Het verslag van provinciaal stedenbouwkundige ambtenaar vermeld een negatief advies omdat het hier gaat om de inrichting van een woonfunctie in een beboste zone. De schaal van de verharding is onverantwoord in een bos-en naturomgeving. De deputatie sluit zich niet aan bij dit verslag.

De adviezen van de Dienst Integraal Waterbeleid en het Agentschap voor Natuur en Bos zijn voorwaardelijk gunstig

Om tot een gunstige beslissing te komen is het nogmaals nodig om beroep aan te tekenen bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen zoals in zoveel dossiers.

Mr H. Bogaerts bestuurder.

Nieuws uit GruunRant. <http://gruunrant.reddevoorkempen.be/>

GruunRant leeft, en groeit gestaag.

Intussen zijn mensen in Ekeren, Merksem, Deurne, Schoten, Wijnegem, en Wommelgem, lokaal actief, om GruunRant sterker te maken.

De diverse lokale milieuraden ondersteunen GruunRant. Sommige trekken zelfs mee de lokale werking van GruunRant.

De taak van deze lokale werkgroepen, is het uitwerken van de GruunRant-idealen op lokaal vlak, door:

- pro-actief na te denken over een versterking van GruunRant (o.m. hoe fouten uit het verleden kunnen rechtgezet worden, trage wegen (her)openen, ...)
- bij infrastructuurwerken (zowel privé als openbaar) voorstellen doen om GruunRant versterkt uit de werken te laten komen
- het ondersteunen van de lokale besturen in hun blauwgroene plannen.

GruunRant werd ook voorgesteld in Kapellen, Brasschaat, bij de Intendant (overkapping van de Ring), en bij de Bosgroep Antwerpen-noord.

En ook bij de Boerenbond. We nodigden hen uit tot samenwerking rond het behoud van de schaarse resterende open ruimte in GruunRant. We kregen kritische, maar ook positieve reacties. Een afgevaardigde zal in de toekomst de vergaderingen van de stuurgroep bijwonen. Als er lokaal dient samengewerkt te worden, zullen de lokale boeren worden aangesproken.

GruunRant werd officieel voorgesteld aan de pers op 20/09/2016 in het kasteel van Schoten. We kregen nadrukkelijk aandacht in de pers onder de titel 'het stille netwerk van GruunRant'. Iedereen kreeg ook, gepast, een bolletje pistache-ijs. <http://gruunrant.reddevoorkempen.be/persberichten/gruunrant-in-de-pers-2016/>

Red de Voorkempen (als voedingsbodem voor GruunRant/Noordoostelijk Stadsrandbos), kreeg intussen de milieuprijs van Schoten voor het project GruunRant.

GruunRant was ook met enkele mensen uitdrukkelijk aanwezig op de bijeenkomsten van de klankbordgroep, en de expertgroepen, van de Intendant voor het overkappen van de ring. We mogen zeggen dat zulk een belangrijke impact gehad heeft op de uiteindelijke ambitienota van de Intendant, die onlangs werd goedgekeurd. In plaats van enkel een overdekte autostrade, is er nu sprake van een groenverbinding, o.m. tussen GruunRant en de open ruimten langsheen de ring, en in het zuiden van Antwerpen.

Intussen werden ook de plannen voor de 'Groene Recreatieve Corridor' goedgekeurd. Het betreft een samenwerkingsverband tussen de besturen van Deurne, Schoten en Wijnegem, rond het verbinden van alle open ruimten, zelfs over het Albertkanaal. Ook hier heeft GruunRant een belangrijke rol mogen spelen.

Eerstdaags komt er overleg tussen Ruimte Vlaanderen (Vlaams Gewest) en GruunRant, over een mogelijke gezamenlijke aanpak van het project 'Groenpool voor Antwerpen', de open ruimte tussen Wommelgem en Ranst, die onder druk dreigt te komen door een verbreding van de E313 en het ENA-project.

Momenteel wordt hard gewerkt aan de 'GruunRant-fietsroute', die we ism met de Provincie Antwerpen, willen tot stand brengen.

Al langer hoe meer mensen ondertekenen onze visienota. Heb jij dat al gedaan? Nog niet? Ga dan snel naar <http://gruunrant.reddevoorkempen.be/2015/09/05/gruunrant-natuur-dicht-bij-stad/> en laat op de website uw naam en reactie achter.

Vraag het ook aan je familie, vrienden, burens, collega's, bevriende BV's en politici, ...

Wil je meer doen, en een handje toesteken in de stuurgroep, of in de lokale werkgroep in je eigen gemeente? Meld je dan op gruunrant@telenet.be.

Wij bieden je een plezierige groep mensen, boeiende onderhandelingen.

Een hoop interessante contacten met andere GruunRanters, maar ook met bedrijven, politici, ambtenaren, adviesraden, ...

Want GruunRant is van ons allemaal.

Paul Lermytte

Coördinator GruunRant

Antwerpse school breidt uit onder de grond.

Het Sint-Godelieve-instituut in Deurne zocht een manier om de school uit te breiden voor 220 extra leerlingen. Uitbreiden vlak naast het provinciaal domein Riverienhof, zonder te raken aan de groene omgeving, was niet evident. Tot een architectenbureau voorstelde om een deel ondergronds te bouwen.

Lees meer hierover op <http://deredactie.be/cm/vrtnieuws/binnenland/1.2838049>

Mr F. Jacobs bestuurder.

Groene spruit

Elke bevalling is een heel aparte gebeurtenis. Zeker wanneer het gaat om een groene spruit. Daar hebben wij een tijdje geleden voor gezorgd. Een van de problemen van het Voorkempense landschap is zijn grote versnippering. Voor de biodiversiteit en het overleven van fauna en flora zijn grotere landschapsgehelen nodig; aanéengesloten kleinere snippers die samen en via het uitbouwen van groene corridors belangrijke brokken natuur vormen.

We hebben burgemeesters, schepencolleges, milieuverenigingen, allerlei organisaties betrokken bij natuur en landschap, tot jagers en boeren toe, opgeroepen om samen een draagvlak te vormen. Die oproep heeft een duidelijk succes geboekt. Contacten werden gelegd en in een aantal gemeenten werden al projecten vastgelegd en zijn studies aan de gang. Onze ambitie is om op termijn alvast in elke Voorkempense gemeente een project te kiezen en uit te werken om met de jaren de groene gaten te verwijderen en het landschap zoveel mogelijk te herstellen.

Red de Voorkempen heeft één van zijn bestuursleden, Pol Lermytte, de dagelijkse leiding van het project toevertrouwd. Hij heeft intussen het project al op vele plaatsen voorgesteld en de reacties zijn bijzonder gunstig.

De groene baby kreeg uiteraard ook al een naam : GruunRant: het is groen, het vormt de rand van de stad - zowat het anti-tankkanaal - en omsluit de Antwerpse agglomeratie. Het sluit ruimtelijk aan bij de twee andere ruimtelijke gordels, te weten het stadscentrum waar Straten-generaal en Ademloos waken, de zone van de overkapping van de ring en het anti-tankkanaal waar wij de groene Antwerpse rand opwaarderen.

Toen wij, zowat 50 jaar geleden het duwvaartkanaal uit de Voorkempen weerden, konden wij moeilijk verwachten dat we plaats van een kanaal een groengordel zouden uitbouwen. Met dank aan zoveel groene dromers. 't Is zover intussen. Tijd voor GruunRant. <http://gruunrant.reddevoorkempen.be/>

Paul Staes, voorzitter

Kasteeldomeinen in onze provincie.

Onderstaande tekst van de Bestendige Deputatie Antwerpen.

'De groene zes' zetten in op kasteeldomeinen

Brasschaat, Brecht, Kapellen, Schilde, Schoten en Zoersel, zes bosrijke gemeenten ten noordoosten van Antwerpen, slaan de handen in elkaar om hun groene karakter te bewaren. Met de steun van de provincie werken ze samen aan 6 thema's: hernieuwbare energie, kernversterking, de groene villawijken, bedrijvigheid en detailhandel, de open ruimte en de kasteeldomeinen.

Het eerste thema dat vertaald werd naar het grote publiek zijn de kasteeldomeinen, die op een unieke manier bijdragen aan het groene en historische karakter van de streek. Het doel is om ze te bewaren, op te knappen en beter toegankelijk te maken, zodat bewoners en bezoekers van 'de groene zes' er nog generaties lang van kunnen genieten.

De meeste kasteeldomeinen stammen uit de achttiende en negentiende eeuw. Een tijd waarin grondbezit de belangrijkste bron van rijkdom was. Arbeidskrachten waren spotgoedkoop, dus het kostte de eigenaar geen moeite om het gebouw en domein te onderhouden. Maar in het begin van de vorige eeuw veranderde dat. Land- en bosbouw brachten niet meer genoeg op, bijna niemand kon zich nog de luxe van huispersoneel veroorloven, en voor veel eigenaars werd een kasteel eerder een last dan een lust.

Toch zijn er vandaag nog heel wat kasteeldomeinen die prima onderhouden

Het prachtige kasteel van 's Gravenwezel, gezien vanuit de lucht.

worden. Andere werden volledig verkaveld of kregen een herbestemming. Maar deze brochure mikt op een derde groep: kasteeldomeinen die klaar zijn voor een nieuwe toekomst en die kunnen bijdragen tot de leefbaarheid van de groene gordel rond Antwerpen. De mogelijke bestemmingen zijn legio: natuurgebied, buurtpark, cultuurcentrum, stadsboerderij, speelbos, ... noem maar op. Zolang kosten en baten voor alle partijen in evenwicht zijn.

De gemeenten en de provincie stelden een lijst op van een veertigtal kasteeldomeinen die in aanmerking komen voor herontwikkeling. Eigenaars of projectontwikkelaars kunnen contact opnemen met de stedenbouwkundige dienst van hun gemeente, waarna ze

samen de toestand van het kasteeldomein onderzoeken in de vorm van vier grondige scans: een financiële scan, een erfgoedscan, een landschapsscan en een stedenbouwkundige scan.

Die verschillende scans leveren normaal gezien genoeg objectieve informatie om een duidelijke richting te kiezen voor de herontwikkeling. En is de toekomst van een kasteeldomein helemaal uitgetekend? Dan is het tijd om alles in de praktijk te brengen. Nadat de hamvraag beantwoord is natuurlijk: wie doet én betaalt wat?

De manier waarop de provincie deze thematiek heeft aangepakt, werd in november bekroond met de tweejaarlijkse planningsprijs, uitgereikt door de Vereniging Ruimte Planning (VRP).

Nu nog groen maar als ondermeer projectontwikkelaars worden uitgenodigd dan vrezen wij het ergste gaat men ook deze vaak groengebleven gebieden en domeinen ook overleveren aan verkavelaars en projectontwikkelaars met alle gevolgen vandien voor deze open ruimtes?

Is dit het nieuwe plan rond bescherming van open ruimtes in onze provincie of juist het tegendeel wij vrezen het laatste, ondermeer voor domein Kasteelhoeve Nottebohm te Brecht parkgebied.

Van enige inspraak over dit plan is geen sprake geweest, beslist beleid zeker!

Melis Luc Secretaris.

Witboek Vlaamse Regering 2016.

Tekst van Kabinet Minister Schauvliege.

Nieuwe principes voor ruimtelijke ordening in Vlaanderen

Op voorstel van Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, heeft de kern van Vlaamse regering, woensdag 30 november 2016, een consensus bereikt over de principes van het **Beleidsplan Ruimte Vlaanderen**. Voor het eerst sinds twintig jaar geeft de Vlaamse regering een nieuwe richting aan de ruimtelijke ordening. Het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen maakt komaf met de regelnevel en wil vooral strategische keuzes maken in plaats van elke vierkante meter met een bepaalde bestemming inkleuren. Het plan is niet top-down opgelegd, maar tot stand gekomen in partnerschap met provincies en gemeenten, experts, middenveldorganisaties en burgers. De principes zijn uitgetest in twaalf regionale proefprojecten en de bevindingen verwerkt in het eindresultaat. Het gaat evenmin uitsluitend om de ontwikkeling van de ruimte, want het plan speelt ook in op maatschappelijke uitdagingen zoals klimaat, mobiliteit, biodiversiteit en voedselproductie.

In Vlaanderen is historisch te veel open ruimte ingenomen en verhard. Momenteel is 33% van de ruimte ingenomen door menselijke activiteit (huisvesting, industrie, handel, diensten, recreatie) en 14% effectief verhard (gebouwen, wegen, parkings). Een te hoog ruimtebeslag leidt tot files, overstromingen, gebrek aan groen, enzovoort.

Nog steeds nemen wij in Vlaanderen elke dag 6 hectare open ruimte in, waarvan ongeveer 2,5 hectare effectief wordt verhard.

Dit uitbreidingsbeleid wordt definitief een halt toegeroepen: tegen 2025 mag nog slechts 3 hectare ruimte per dag worden ingenomen en tegen 2040 moet dat tot 0 hectare zijn herleid.

In oppervlakte uitgedrukt, betekent dit naar schatting een bijkomende ruimte-inname van maximaal 24.600 hectare, tot 34,5% van Vlaanderen, in de plaats van de huidige bestemde 72.000 hectare. Meer ruimte innemen, kan nadien alleen mits compensatie: door elders de ruimte-inname terug te dringen en nieuwe open ruimte te creëren.

De effectieve verharding van de ruimte evolueert nog drastischer: **tegen 2050 moet de verharding in een stedelijke context stabiel blijven en in de open ruimte met minstens 20% dalen** (door reconversie van oude loodsen, verlaten fabriekspanden, verloederde sites naar groen).

Joke Schauvliege: “Op slechts één generatie tijd voltrekt zich een volledige omslag in het ruimtelijk beleid. De permanente uitbreidingsgolf die Vlaanderen kenmerkt sedert de industriële revolutie, bouwen wij op een realistische manier af en zetten die vervolgens definitief stop. De effectieve verharding van de bodem wordt zelfs teruggedraaid. De ruimte biedt ons noodzakelijke diensten zoals voedsel, (drink)water, klimaatregulering, schone lucht, biodiversiteit, energie, zachte recreatie, grondstoffen en landschapsbeleving.”

Dit nieuwe beleid inzake ruimtebeslag en verharding verhoogt de leefkwaliteit en dient maatschappelijke doelen, zoals de reductie van de CO₂-uitstoot, de kostenbeheersing voor nutsvoorzieningen en infrastructuur, de beheersing van de congestiegevoeligheid, de verhoging van de waterdoorlaatbaarheid van de bodem, de verhoging van de biodiversiteit en de verhoging van de economische productiviteit.

Minder inname van open ruimte betekent dat het **ruimtelijk rendement** drastisch moet verhogen. Meer activiteiten zullen op eenzelfde oppervlakte gebeuren, zonder dat de leefkwaliteit afneemt. Het gemeenschappelijk gebruik van parkings en tuinen, zijn goede voorbeelden van haalbare rendementswinsten.

Joke Schauvliege heeft in dat verband deze zomer reeds een aantal maatregelen genomen, zoals het wegwerken van verouderde verkavelingen die een verdichting in de weg staan (mogelijkheden voor kangoeroewoningen, zorgwoning). Dit proces levert duidelijke baten op, doordat infrastructuur beter rendeert, kosten voor nutsvoorzieningen dalen en slapend kapitaal in patrimonium wordt geherwaardeerd.

Het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen mikt voluit op vergroening. Bij stadsontwikkelingsprojecten, nieuwe woonwijken of verkavelingen komt er een **groennorm** (een oppervlakte te realiseren groene, onverharde ruimte in verhouding tot de totale oppervlakte en het aantal wooneenheden) en in stads- en dorpskernen een **richtcijfer voor toegankelijk groen**. Dit bevordert de biodiversiteit en speelt in op de klimaatproblematiek. In de open ruimte en het verstedelijkt gebied zal er **groenblauwe dooradering** moeten komen, een fijnmazig netwerk van waterlopen en natuurlijke structuren.

In de stedelijk-economische context zal men werken met een **knooppuntenmodel** dat flexibel wordt aangepast bij nieuwe infrastructuur: hoe belangrijker het knooppunt, hoe meer kansen op ontwikkeling voor woningen en bedrijven. Tegen 2050 wordt ernaar gestreefd geen substantieel aantal bijkomende wooneenheden en werkplekken meer te realiseren op te lange verplaatsingstijd van een collectieve vervoersknoop of groep voorzieningen. De economische activiteit wordt maximaal opgevangen in de logistieke knooppunten.

Het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen gaat niet langer uitsluitend bestemmen en herbestemmen. Overheden krijgen **instrumenten** om zelf daadwerkelijk over te gaan tot realisatie. Meer uitgebalanceerde compenserende vergoedingen voor ingrepen die de overheid doet, contracten voor tijdelijk gebruik, verhandelbare ontwikkelingsrechten, het is een eerste greep uit de maatregelen. Momenteel monitort de overheid enkel de evolutie van de ruimtelijke bestemmingen, maar dat wordt uitgebreid tot de effectieve realisatie op het terrein. Hiervoor is een uitgebreide set van criteria opgesteld.

Joke Schauvliege: “Voor het eerst sinds 1997 verzet de Vlaamse regering de bakens voor de toekomst van ruimtelijke ordening in Vlaanderen. Er is nu een lange-termijnvisie en tussentijdse operationele doelstellingen. Vlaanderen zal binnen één generatie uit minder beton en meer groen bestaan. De overheid zal dit echter niet alleen realiseren. Ik roep daarom organisaties, ontwikkelaars, burgers, ... op om hun spreekwoordelijk (!) steentje bij te dragen aan een betere ruimtelijke toekomst in Vlaanderen. Samen bouwen aan een leefbaarder Vlaanderen is dé ambitie van de toekomst. In een aantal proefprojecten testen wij de verhandelbare ontwikkelingsrechten uit, zoals in de regio Leuven (woonontwikkelingen dicht bij hoogwaardig openbaar vervoer) en in sociale huisvestingsmaatschappijen (bouwrechten op slecht gelegen gronden verkopen en beter gelegen gronden ontwikkelen).”

Met het oog op de maatschappelijke betrokkenheid en de verdere enthousiasmering van de bevolking doorloopt het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen nog een traject: de adviesraden, Gecoro's en Procoro's, gemeenten en provincies, ... kunnen zich uitspreken over deze principes, nadien volgt de voorlopige vaststelling van het plan door de Vlaamse regering, na een openbaar onderzoek kan wellicht in 2017 de definitieve vaststelling gebeuren.

Het witboek en de betonstop! Eigenlijk is dit helemaal geen betonstop.

Reeds in het verleden zijn er veel van dergelijke plannen gemaakt structuurplannen en dergelijke op nationaal vlak op provinciaal vlak en op gemeentelijk vlak maar ik zie niets anders dan steeds meer open ruimtes verdwijnen dat is de werkelijkheid tot op vandaag, en ik vrees dat dit plan daar niets aan zal veranderen integendeel zelfs als ik zie wat er dagelijks gebeurd en welke plannen vergunningen en RUP's en dergelijke worden goedgekeurd in openruimtes waar men zelfs de gewestplannen en de bestaande wetgeving niet respecteert op alle bestuursniveaus.

De bebouwde ruimte is sinds de start van de industriële revolutie sterk uitgebreid. Het ruimtebeslag in Vlaanderen bedraagt 33% (2015). 14% van de totale oppervlakte van Vlaanderen is effectief verhard. Het ruimtebeslag neemt dagelijks met 6 hectare toe. Als die trend aanhoudt, bedraagt het ruimtebeslag 41,5% tegen 2050.

De bijkomende ruimte-inname van **6 ha/dag of ca. 2.000 ha/jaar** (2013) zal stelselmatig dalen naar 0 in 2040 en ruimtelijke uitbreidingen vormen op middellange termijn een uitzondering in de ruimtelijke ontwikkelingspraktijk.

De daling van de gemiddelde dagelijkse ruimte-inname van 6 ha/dag naar 0 ha/dag volgt een ambitieus ritme, waarbij tegen 2025 de dagelijkse ruimte-inname beperkt is tot **3 ha/dag 1000 ha/jaar**.

Het is duidelijk dat deze mooie beleidsopties nog veel te lang naar de toekomst worden verschoven en dat er in dit tempo geen aaneengesloten openruimtes meer zullen zijn, men moet nu handelen niet in 2025 of 2040.

Nota op onderstaande link te vinden.

<https://www.ruimtevlaanderen.be/Portals/108/BRV/VR20163011WitboekBRV.pdf>

<https://www.ruimtevlaanderen.be/BRV>

Melis Luc Secretaris

Heeft u vragen of opmerkingen of voorstellen en of ideeën laat het ons weten via mail.

 denk aan het milieu voor je dit afdruckt

Hoogachtend en groeten,

secretaris vzw Red de Voorkempen

Melis Luc

Secretariaat:

Canadalaan 34 b 3 - 2960 Brecht

TEL 03.636.41.27

luc.melis@reddevoorkempen.be